

si vonatkozásainak viszonylag tüzetes vizsgálatára vállalkozhattam.*

RÁCZ ENDRE

JÓKAI ÁLNEVE

Mint ismeretes, Jókai az 1850-es évek legelején három művét is Sajó álnéven jelentette meg. Ő maga többször is nyilatkozik a névadás indítékáról. A Sajtó és censura című értekezésében megemlíti: /Szilágyi Sándor/ "adta nekem is a Sajó álnevet, a mi ugyan apám juhászkutyájának a neve volt valaha, de az is jó maszok volt akkor" /ÖM. 55: 457/. 1881-ben így nyilatkozik: "... két esztendeig nem szabad volt Jókai Mórnak írni! El kellett kérnem a gazdám kutyájának a nevét és az ő neve alatt kellett megírnom három kötet munkámat" /uo./. Mindezeket sokkal költőibben megfogalmazza A tengerszemű hölgy című regényében: "Ha a nevem alatt nem írhatok, írok a gazdám kutyájának a neve alatt: leszek "Sajó": ugatni fogunk, ha nem beszélhetünk, de el nem hallgatunk" /ÖM. 55. Akadémiai. 1972. 190/. Tehát az álnév kutyanevből származik és nem földrajzi névből, amint azt Az álnévek világa című cikkemben állítottam /Élet és Tudomány XXXVI, 13: 405/.

MIZSER LAJOS

HELYESBÍTÉS

A Névtani Értesítő 4. számának 3. oldalán sajnálatos gépelési, de inkább szerkesztői hiba következtében a XI. századi itineráriumból való fordításrészlet megcsonkítva jelent meg. KRISZTÓ GYULA: Hanenburch = Kakasd? c. dolgozata pedig voltaképpen a kimaradt részben szereplő Hanenburch-ról szól, így attól kell tartanunk, hogy azoknak, akiknek nincs módjukban a latin eredetit vagy a magyar fordítását tartalmazó forrást megnézni, az egész cikk megértése gondokat okoz. Ezért az alábbiakban – az Olvasó szíves elnézését kérve – teljes terjedelmében közöljük az útleírás magyar fordítását /vö. GYÖRFFY GYÖRGY: István királ

* Elhangzott Nyíregyházán, 1981. október 10-én, "A tulajdonnév az oktatásban" című országos névtani konferencián.